

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 05/05

Arbitraal vonnis in de zaak van:

A.,
wonende te Z.,
eiser,
gemachtigde mr. R.P.B. Caubo

tegen

De stichting **B.**,
gevestigd te Z.,
verweester,
gemachtigde mr. C.A. Jonkers

1. De procesgang

Partijen worden hierna aangeduid als “eiser” en “de Stichting”.

1.1 Eiser heeft bij brief van 16 maart 2005 de onderhavige procedure aanhangig gemaakt bij het Scheidsgerecht. Bij memorie van eis van 18 april 2005, met 9 producties, heeft hij verzocht de arbeidsovereenkomst tussen hem en de Stichting te ontbinden met ingang van 1 juni 2005, althans per een door het Scheidsgerecht in goede justitie te bepalen datum en de Stichting te veroordelen om aan hem te betalen:

- “a. € 68.913,45 bruto zijnde de contractuele beëindigingsvergoeding als bedoeld in artikel 18 van de arbeidsovereenkomst tussen partijen;*
- b. € 223.968,81 bruto in verband met de ontbinding van de arbeidsovereenkomst;*
- c. de Stichting te veroordelen in de kosten van deze procedure”*

met het verzoek om de uitspraak uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

- 1.2 De Stichting heeft op 17 mei 2005 van antwoord gediend en zich gerefereerd aan het oordeel van het Scheidsgerecht met betrekking tot het verzoek tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst. De Stichting heeft voor het overige verzocht eiser niet ontvankelijk te verklaren, althans zijn vorderingen af te wijzen en hem te veroordelen in de kosten van de procedure.
- 1.3 Op 21 juni 2005 heeft eiser vijf nadere producties en op 28 juni 2005 heeft de Stichting zeventien aanvullende producties toegestuurd.
- 1.4 De mondelinge behandeling van de zaak heeft plaatsgevonden te Utrecht op 1 juli 2005. Daarbij was eiser aanwezig, vergezeld van zijn echtgenote en een vriend, C., bijgestaan door mr. R.P.B. Caubo, advocaat. Voor de Stichting waren aanwezig D. en E., respectievelijk voorzitter en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht en F. en G., respectievelijk algemeen en juridisch directeur van de Stichting, bijgestaan door mr. C.A. Jonkers, advocaat.
- 1.5 Eiser heeft voor en tijdens de mondelinge behandeling bezwaar gemaakt tegen toelating van de door de Stichting op 28 juni 2005 toegezonden producties, aangezien hij – door het late tijdstip van toezending – gehinderd werd in zijn verweermogelijkheden. De Stichting heeft daartegenover gesteld dat de aanvullende producties van de zijde van eiser ook zo laat waren toegestuurd dat het feitelijk onmogelijk was om de aanvullende producties eerder in het geding te brengen. Het Scheidsgerecht heeft partijen de keuze gelaten de nader ingediende stukken over en weer buiten beschouwing te laten of over en weer toe te laten. Partijen hebben vervolgens voor het laatste gekozen. Beide partijen hebben daarna de standpunten nader toegelicht aan de hand van pleitnota's.

2. De samenvatting van het geschil

- 2.1 Eiser – thans 48 jaar oud – is op 1 oktober 1983 in dienst getreden van de Stichting als hoofd economische en administratieve dienst. Vanaf 1 april 1991 bekleedt hij de functie van adjunct directeur economische zaken en vanaf 25 november 1993 van bestuurder/directeur economische zaken. Zijn bruto maandsalaris is € 5.317,40 exclusief vakantietoeslag.
- 2.2 De Stichting kent een Raad van Toezicht. De directie van de Stichting vormt (in de zin van de wet) het bestuur daarvan en de Raad van Toezicht controleert het bestuur. Er zijn drie directeuren: de algemeen directeur (F.), de directeur juridische zaken (G.) en de directeur economische zaken (eiser).
- 2.3 Op 4 december 1996 hebben partijen de tussen hen geldende arbeidsvoorwaarden opnieuw vastgesteld. Daarbij hebben zij, voorzover thans van belang, het volgende afgesproken:

“Artikel 14

Opzegging door de werkgever:

1. De werkgever kan deze overeenkomst slechts opzeggen om ernstige redenen welke onder meer aanwezig worden geacht:

a. ...

b. ...

c. Wanneer ten gevolge van een duurzame verstoring van de vertrouwensrelatie tussen de Raad van Toezicht en de directeur of ten gevolge van onverenigbaarheid van karakters van de Raad van Toezicht en directeur of directeuren onderling, de samenwerking met de directeur zodanig bemoeilijkt wordt dat de handhaving van de directeur redelijkerwijs niet langer van de werkgever kan worden gevergd.....

Artikel 18

Wachtgeld:

- 1. Indien de werkgever deze overeenkomst opzegt, dan wel de arbeidsovereenkomst wordt ontbonden op grond van artikel 14, lid 1 onder b of c en artikel 19, heeft de directeur recht op wachtgeld.*
- 2. De hoogte en de duur van dit wachtgeld worden bepaald overeenkomstig de voor het personeel van de werkgever geldende regeling, met dien verstande dat minimaal een bedrag wordt uitgekeerd gelijk aan éénmaal het laatstgeldende jaarsalaris vermeerderd met de vakantiebijslag.*

Artikel 19

Geschillen:

- 1. Alle geschillen naar aanleiding van deze overeenkomst, welke niet tussen partijen in der minne kunnen worden geschikt, zullen bij wege van arbitraal vonnis worden beslecht door het Scheidsgerecht voor het Nederlandse Ziekenhuiswezen.*
- 2.*
- 3.”*

- 2.4 Eiser heeft zich op of rond 22 maart 1998 ziek gemeld. Hij is tot op heden arbeidsongeschikt gebleven en ontvangt een WAO-uitkering op basis van een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80-100. De Stichting heeft gedurende het eerste jaar ziekte 100% van het salaris doorbetaald en gedurende het eerste WAO-jaar de door eiser verkregen uitkeringen aangevuld tot 100% van het laatstgenoten salaris. Daarna heeft de Stichting geen betalingen meer gedaan aan eiser.
- 2.5 Op 13 juli 1998 heeft eiser een brief gestuurd aan H., toenmalig secretaris van de Raad van Toezicht. Deze brief is door geen der partijen in het geding gebracht. Op 30 juli 1998 hebben D. en H. een brief aan eiser teruggeschreven, waarin staat dat eiser niet zal terugkeren in zijn oude functie van directeur economische zaken, maar in die van financial controller. In zijn brief van 13 juli 1998 heeft eiser kennelijk aangegeven dat daarover nog nadere afspraken gemaakt zouden moeten worden. De Raad van Toezicht schrijft eiser in antwoord daarop als volgt: *“Gelet op de zaken, die reeds over en weer zijn besproken, hebben wij de stellige indruk en overtuiging dat alleen nog maar wat punten op de i nodig zijn. Misschien bedoel je dat ook wel. Uitgebreide gesprekken zijn dan ook niet meer nodig. De laatste punten daarover kunnen uiteraard onderwerp van een gesprek zijn. Zo ’n gesprek hoeft echter niet meer met de Raad van Toezicht te worden gehouden, maar kan met de directie plaatsvinden. Wij hebben dit ook zo aan F. en G. laten weten. Je vraagt om een gesprek hierover uit te stellen tot het moment van jouw herstel. Met dat verzoek zal rekening worden gehouden en wordt jouw bericht hiervoor afgewacht”*.

- 2.6 In het kader van gesprekken over een beëindiging van de arbeidsovereenkomst heeft de Stichting aangeboden om gedurende twaalf maanden de WAO-uitkering en het PGGM-invaliditeitspensioen van eiser aan te vullen tot 100% van het laatstverdiende salaris.
- 2.7 Eiser heeft ter onderbouwing van zijn verzoek tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst gesteld dat zijn arbeidsongeschiktheid (en het voortduren daarvan) het gevolg is van een langslpend arbeidsconflict, hierin bestaande dat hij geruime tijd overbelast is geweest, de Stichting zich ten onrechte teveel zou hebben bemoeid met zijn privé-leven, terwijl ten slotte F. op een onaanvaardbare ultra-autoritaire wijze zou hebben leiding gegeven aan de medewerkers en aan eiser.
- 2.8 De onaanvaardbare inmenging in het privé-leven van eiser zou ondermeer volgen uit een verslag van een bezoek van collega's (zorghoofden) aan eiser en zijn echtgenote na zijn ziekmelding. In dat verslag spreken de zorghoofden hun bezorgdheid uit over het feit dat eiser en zijn echtgenote niet bereid waren om te praten over de betekenis van hun privé-leven op 'het werken in het Koninkrijk van God'.
- 2.9 In gesprekken tussen eiser en zijn collega, G., heeft deze laatste te kennen gegeven dat eiser de problemen die hij ervoer in de samenwerking met F. met hem zelf moest bespreken. Eiser is daarin niet geslaagd, omdat – zo heeft hij toegelicht – de werksfeer hem dat onmogelijk maakte, ondermeer vanwege het feit dat F. als “de gezalfde des Heren” werd beschouwd. Uiteindelijk is eiser opgebrand. Ook thans is hij nog niet in staat om te werken.
- 2.10 Op grond van artikel 18 van de arbeidsovereenkomst vordert eiser wachtgeld ter grootte van één bruto jaarsalaris. Daarnaast verzoekt hij om toekenning van een vergoeding naar billijkheid, gebaseerd op de zogeheten kantonrechtersformule met een correctiefactor 1,5.
- 2.11 De Stichting heeft de door eiser gestelde feiten gemotiveerd weersproken. Zij heeft erop gewezen dat eiser niets heeft aangevoerd dat zijn stelling, dat hij lange tijd overbelast zou zijn geweest, onderstreept. En als eiser wel te zwaar belast was, dan had hij daarin als directeur van de Stichting wijziging kunnen brengen. Ten aanzien van de gestelde autoritaire bejegening door F. heeft de Stichting gewezen op de gelijkwaardige, niet hiërarchische relatie waarin de drie directieleden tot elkaar stonden. De sfeertekening van eiser van het werk binnen de Stichting vindt zij bovendien misplaatst; eiser heeft die sfeer en het beleid zelf mede vormgegeven. Zo heeft eiser altijd de idee onderstreept dat de privé-situatie van medewerkers van invloed is op het werk voor de Stichting.
- 2.12 De Stichting refereert zich aan het oordeel van het Scheidsgerecht met betrekking tot de verzochte ontbinding, maar concludeert tot afwijzing van de bijkomende vorderingen. Van wachtgeld is alleen dan sprake als de Stichting het initiatief tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst neemt. Van een vergoeding naar billijkheid kan geen sprake zijn omdat de Stichting zich als een goed werkgever gedragen heeft door nooit de beëindiging van de arbeidsovereenkomst na te streven, terwijl de functie van eiser tot op heden niet aan een ander is vergeven. Daarnaast heeft de Stichting in financiële zin al meer gedaan dan waartoe zij op grond van de wet en de arbeidsovereenkomst gehouden was.

3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht in deze te beslissen berust op artikel 19 van de arbeidsovereenkomst en wordt door partijen erkend. Het Scheidsgerecht zal bij arbitraal vonnis beslissen.

4. De beoordeling van het geschil

- 4.1 Het Scheidsgerecht is van oordeel dat sprake is van gewichtige redenen die tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst nopen. De verhouding tussen partijen is ernstig verstoord geraakt en uit hetgeen over en weer is gesteld, is genoegzaam gebleken dat van een vruchtbare samenwerking tussen eiser en de overige directieleden van de Stichting geen sprake meer zal kunnen zijn.
- 4.2 De vraag die daarmee voorligt, is of eiser een vergoeding toekomt als bedoeld in artikel 7:685, achtste lid, van het Burgerlijk Wetboek. Daarbij wordt allereerst van gewicht geoordeeld dat eiser het Scheidsgerecht er niet van heeft kunnen overtuigen, dat – zoals hij stelt – er causaal verband bestaat tussen zijn werkzaamheden en zijn arbeidsongeschiktheid, in die zin dat deze geheel is toe te schrijven aan de onder 2.7 genoemde factoren. Uit de overgelegde stukken, waaronder verklaringen van de behandelend artsen van eiser, kan worden afgeleid dat de werksituatie van betekenis is geweest bij het ontstaan van de arbeidsongeschiktheid. Echter, tevens moet worden vastgesteld dat ook de persoonlijkheidsstructuur van eiser aan de ontstane situatie heeft bijgedragen. Het is eiser niet gelukt, hetgeen hij ter zitting ook heeft erkend, om de werkdruk en de wijze van leidinggeven met F. te bespreken, terwijl dat wel van hem had mogen worden verwacht, gelet op zijn functie, zijn staat van dienst binnen de Stichting, en het feit dat hij als mededirectielid nagenoeg dagelijks contact had met F. en G.. Dat de Stichting zich ten onrechte en te indringend zou hebben bemoeid met eisers privé-leven is niet gebleken. Het huisbezoek door enkele collega's kort na de ziekmelding kan niet als zodanig worden opgevat. De stelling dat verwijtbaar handelen aan de zijde van de Stichting de arbeidsongeschiktheid heeft veroorzaakt, kan dan ook niet met vrucht staande worden gehouden.
- 4.3 Het Scheidsgerecht is van oordeel dat de Stichting na het ontstaan van de arbeidsongeschiktheid niet adequaat heeft gehandeld. Hoewel eiser in zijn brief van 13 juli 1998 kennelijk het, al dan niet tijdelijk, aanvaarden van ander werk heeft aangekaart, valt niet te billijken dat de Raad van Toezicht eiser reeds op 30 juli 1998 mededeelt, dat hij niet zal terugkeren in zijn eigen functie van bestuurder/directeur economische zaken. Drie maanden na zijn uitval kon die conclusie (nog) niet worden getrokken, dit mede gelet op de aard van de arbeidsongeschiktheid. Herstel was toen geenszins uitgesloten. Voorts valt de Stichting aan te rekenen dat zij in het eerste ziektejaar, maar ook nadien, geen kenbare pogingen heeft gedaan om eiser te reïntegreren. De Stichting kan zich daarbij niet verschuilen achter het gegeven dat eiser niet te kennen heeft gegeven daartoe weer open te staan. Dit miskent de eigen verantwoordelijkheid van de werkgever in deze. Op enkele gesprekken na, die niet gericht waren op terugkeer van eiser bij de Stichting, is er tussen partijen nauwelijks contact geweest. Voorts had het op de weg van de Stichting gelegen, nadat was gebleken dat reïntegratie niet tot de mogelijkheden behoorde, om te trachten de arbeidsovereenkomst met eiser te (doen) beëindigen. De Stichting heeft daartoe geen initiatieven ontplooid, en heeft er om haar moverende redenen voor gekozen de overeenkomst meer dan 7 jaar slapende te houden. Deze houding valt de Stichting aan te rekenen. Daar staat tegenover dat ook eiser, nadat

hem was gebleken dat terugkeer naar de Stichting om medische redenen niet was geïndiceerd, jaren heeft laten verstrijken alvorens het onderhavige verzoek in te dienen.

- 4.4 Op grond van het vorenstaande ziet het Scheidsgerecht aanleiding de arbeidsovereenkomst te ontbinden per 1 september 2005. Voorts wordt grond gezien, rekening houdend met de bijzondere omstandigheden van dit geval, een vergoeding ten laste van de Stichting toe te kennen, waarvan de hoogte ex aequo et bono wordt bepaald op € 45.000,-- bruto.
- 4.5 Het verzoek tot toekenning van wachtgeld als bedoeld in artikel 18 van de overeenkomst komt niet voor toewijzing in aanmerking. Daarbij is van belang dat het onderhavige verzoek door eiser (directeur) is ingediend, terwijl artikel 18, eerste lid, naar de letter is geschreven voor de situatie dat de werkgever het initiatief neemt tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Weliswaar sluit dit artikelonderdeel, zoals eiser op zich terecht heeft aangevoerd, wachtgeld niet uit in geval van ontbinding van de arbeidsovereenkomst, maar gelet op de verwijzing naar artikel 14, eerste lid, onder b of c, wordt in dat geval gedoeld op ontbinding op verzoek van de werkgever. Artikel 14 ziet immers op opzegging door de werkgever, terwijl de opzegging door de directeur in artikel 17 is geregeld.
- 4.6 Nu het verzoek van eiser wordt toegewezen met toekenning van een lagere vergoeding dan door hem verzocht, zal aan hem de gelegenheid worden gegeven tot 30 augustus 2005 het verzoek in te trekken.
- 4.7 Nu geen der partijen overwegend in het ongelijk is gesteld, zullen zij gezamenlijk worden verwezen in de kosten op de wijze als hierna in het dictum is vermeld. Als eiser het verzoek intrekt, zal hij evenwel alle kosten voor zijn rekening moeten nemen.

5. De beslissing

Het Scheidsgerecht wijst het volgende arbitrale vonnis:

A. Indien eiser het verzoek handhaaft:

- 5.1 De arbeidsovereenkomst tussen de Stichting en eiser wordt ontbonden per 1 september 2005.
- 5.2 De Stichting dient aan eiser een vergoeding te betalen van € 45.000,-- bruto.
- 5.3 De kosten van het Scheidsgerecht, bepaald op € 5.202,67 komen voor rekening van partijen gezamenlijk en zullen worden verhaald op het door eiser gestorte voorschot, zodat de stichting aan eiser dient te voldoen € 2.601,33, terwijl het Scheidsgerecht aan eiser zal restitueren € 197,33. Voor het overige draagt ieder van partijen de eigen kosten.
- 5.4 Het meer of anders verzochte/gevorderde wordt afgewezen.

B. Indien eiser het verzoek intrekt:

5.5 De kosten van het scheidsgerecht, bepaald op € 5.202,67 komen voor rekening van eiser en zullen worden verhaald op het door eiser gestorte voorschot, zodat het Scheidsgerecht aan eiser zal restitueren € 197,33. Voor het overige draagt ieder der partijen de eigen kosten.

Aldus gewezen te Utrecht op 23 augustus 2005 door mr. B.J. van Ettekoven, voorzitter, de heer drs. R.H.P. van Beest en de heer mr. J.J.H. Suyver, leden, in aanwezigheid van mr. M. Middeldorp, griffier.